

проміжках між ними у людини не відновлюється свідомість (на відміну від серії нападів); коли у людини стається перший напад; коли людина отримує травму під час нападу (наприклад, внаслідок падіння); напад стається, коли людина перебуває у воді; людина вагітна або хвора на діабет. [3, с.467]

Епілепсія — хвороба, яка завжди сприймалася суспільством як містичне явище. Від часів, коли її вважали заразною інфекцією, до середньовіччя, коли цю недугу приписували впливу темних сил, суспільна думка «перекинулася» на визнання хворих на епілепсію геніями (адже багато історичних постатей страждали від епілептичних нападів — Юлій Цезар, Петрарка, Достоевський, Ван Гог, Флобер та інші). Головним в даній ситуації залишатися спокійним та виконувати послідовні дії які дають змогу особі не травмуючи себе та оточуючих переквати приступ та забезпечити безпеку від зараження себе та оточуючих.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року №580- VIII
2. Вітенко І.С., Спіріна І.Д. Психіатричні та психічні аспекти судовомедицинської експертизи. – Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2002. С. 87-99
3. Гавенко В.Л., Самардакова Г.О., Коростій В.І. Пропедевтика психіатрії. Харків: Регіон-інформ, 2003. С. 457

Недойнов Кирило Володимирович,
курсант 3-го курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Павлова Наталя Валеріївна,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри криміналістики на та
домедицинської підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**АНАЛІЗ ЕТАПІВ ПРОВЕДЕННЯ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ
ВПІЗНАННЯ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ**

Актуальність даної теми полягає у тому, що у більшості випадків особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, може потрапити на очі випадковому перехожому, водієві, працівникові. У подальшому ця особа підлягає участі у проведенні такої процесуальної дії як пред'явлення для

впізнання особи. Суттєвим аспектом даної слідчої (розшукової) дії є кримінально-процесуальний порядок її проведення.

Важливим фактором у пред'явленні для впізнання є підстави його проведення. Але існують деякі труднощі у формулюванні підстав проведення цієї дії. Чинний КПК, а саме ст. 228 не надає нам чіткої інформації, у яких випадках проводиться впізнання. Ми лише можемо розуміти, що пред'явлення для впізнання впливає із сутності та завдань конкретного кримінального провадження. У свою чергу, аналіз наукової літератури надає підстави вважати, що існують такі підстави пред'явлення для впізнання:

- 1) особа, яка впізнає, не відома особі, яка пред'являється, але бачила її раніше під час вчинення дій злочинного характеру;
- 2) особа, яка впізнає, знає особу, яка скоїла правопорушення, але не може назвати її прізвище, ім'я або інші необхідні дані;
- 3) особа добре знайома тому, хто впізнає, але вона це знайомство заперечує [1, с. 185].

На нашу думку, ці підстави є не зовсім коректними, тому що слід звернути увагу на 2 складові: це наявність необхідності або потреби для вирішення завдань кримінального процесу та здатність упізнання особою об'єкта, який сприймався нею раніше.

Як нам відомо процес пред'явлення для впізнання складається з трьох етапів: підготовчий, робочий та фіксація результатів. Підготовчий етап, на думку К.О. Чаплинського, включає такі заходи:

- попередній допит особи, яка буде впізнавати;
- визначення способу, часу та місця проведення даної слідчої дії;
- створення необхідних умов для проведення впізнання;
- визначення способів фіксації даної дії та її результатів;
- підбір статистів і понятих;
- підготовка усіх необхідних науково-технічних засобів;
- забезпечення безпеки учасників впізнання;
- інструктаж учасників [2, с. 34].

Відповідно до ч. 1 ст. 228 КПК України перед тим, як пред'явити особу для впізнання, слідчий, прокурор попередньо з'ясовує, чи може особа, яка впізнає, впізнати цю особу, опитує її про зовнішній вигляд і прикмети цієї особи, а також про обставини, за яких вона бачила цю особу, про що складає протокол. Якщо особа заявляє, що вона не може назвати прикмети, за якими впізнає особу, проте може впізнати її за сукупністю ознак, у протоколі зазначається, за сукупністю яких саме ознак вона може впізнати особу. Забороняється попередньо показувати особі, яка впізнає, особу, яка повинна бути пред'явлена для впізнання, та надавати інші відомості про прикмети цієї особи[3].

Обов'язок проведення допиту особи перед проведенням нею впізнання покладається на слідчого чи прокурора. У свою чергу, у КПК

зазначається, що слідчий або прокурор опитує особу, чи зможе вона впізнати підозрюваного. Ми вважаємо, що дане визначення у цьому випадку є не досить коректним, тому що усі ознаки, які надає особа, вносяться до протоколу, тому можна вважати, що особу попередньо допитують.

Робочий етап відбувається під час безпосередньо впізнання. Відповідно до ч. 2, 3 ст. 228 КПК України, особа, яка підлягає впізнанню, пред'являється особі, яка впізнає, у кількості не менше трьох осіб, які схожі за зовнішніми ознаками, віком, одягом. Перед тим як пред'явити особу для впізнання, їй надається право зайняти будь-яке місце серед статистів. Потім особі, яка впізнає, пропонується вказати на особу, яку вона впізнала та за якими ознаками [3]. Але у даній нормі є також деякі нюанси, адже не чітко зазначається кількість осіб, тобто «не менше трьох» - це разом з підозрюваним, чи без нього? Тому дане питання потребує більшого дослідження. Відповідно до цього у подальшому сторона захисту може подати клопотання про те, що слідча (розшукова) дія проведена не з дотриманням процесуальних норм, оскільки недостатньо осіб, які пред'являються з підозрюваним.

Фіксація результатів пред'явлення для впізнання полягає у заповненні протоколу даної слідчої (розшукової) дії, відповідно до ст. 104-106, 231 КПК України, у якому зазначається, з приводу чого вона проводилась, хто впізнавав, кого впізнавали [3]. Якщо були застосовані технічні засоби, про це також робиться запис. Важливим аспектом на цьому етапі є правильність заповнення протоколу, тому що навіть незначна помилка буде підставою для подання клопотання стороною захисту, з приводу того, щоб визнати слідчу (розшукову) дію недійсною.

Отже, виходячи із вищезазначеного, ми розуміємо, що пред'явлення особи для впізнання є важливою слідчою (розшуковою) дією, сутність якої полягає у впізнанні особи, яку вона спостерігала раніше та за яких умов; метою пред'явлення для впізнання є встановлення тотожності або групової приналежності. Важливою умовою пред'явлення для впізнання є правильно виконаний процесуальний порядок її проведення, щоб у подальшому долучити результати до кримінального провадження.

Список використаних джерел:

1. Криміналістика: навч. посіб. / Р. Благута, Р. Сибірна, В. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є. Пряхіна. Київ: Атіка, 2012. 496с.
2. Чаплинський К.О. Тактика пред'явлення для впізнання: навчально-методичний посібник. Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2007. 103 с.
3. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 05.02.2021).